

KARKALI, SUURINIEMI JA MAILAN ALUEET FI0100012 jäkäläkartoitukset 2019

CoastNet LIFE (LIFE17NAT/FI/000544)

Kimmo Jääskeläinen 15.12.2019

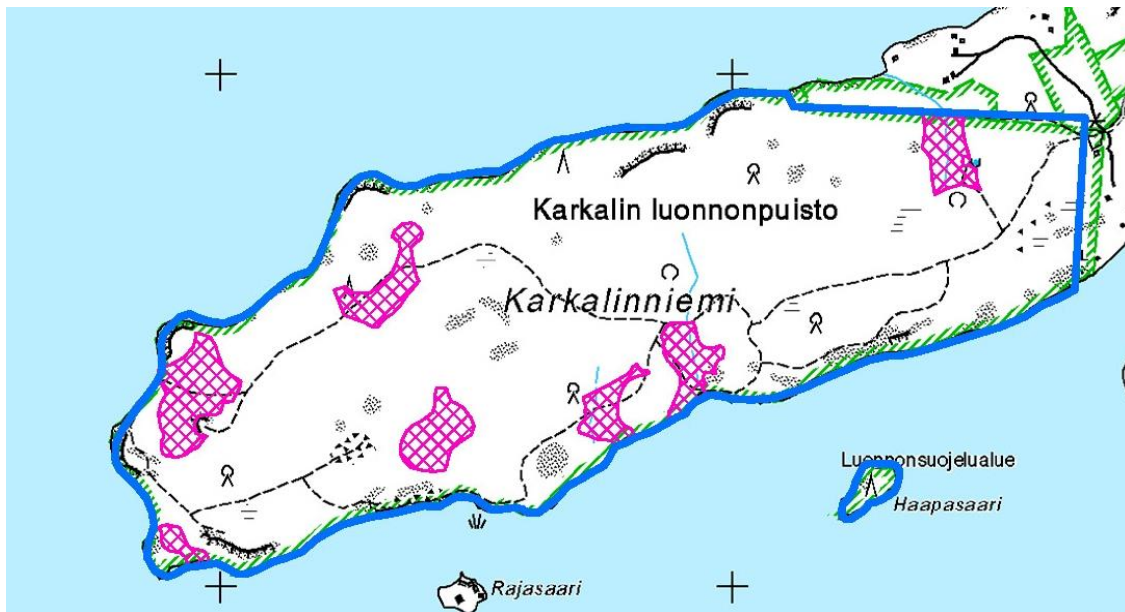
Karkalin puronvarsilehtoa, kuva Kimmo Jääskeläinen

JOHDANTO JA MENETELMÄT

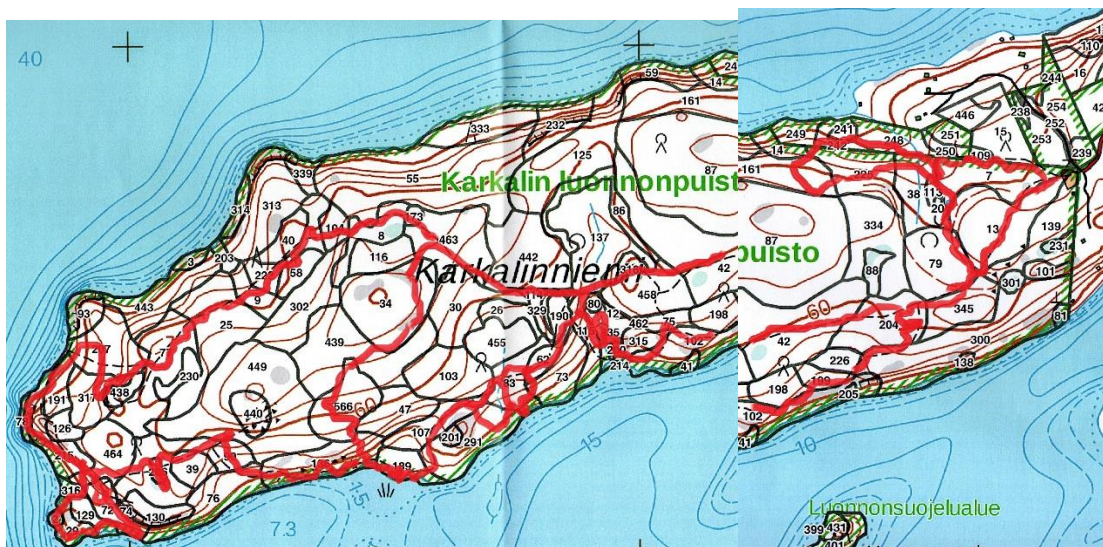
Kartoitusten tavoite ja tarkoitus

Tämä raportti on tuotettu EU:n LIFE-rahoituksen tuella CoastNet LIFE -hankkeessa. Raportin tuloksia hyödynnetään FI0200012 Natura2000-alueen ennallistamisen ja hoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Kartoituksissa kerääntyy myös tietoa jäkälien levinneisyydestä.

Kartoituskohteet ja -menetelmät

Kuva 1. Karkalinnien hoitokuviot idästä alkaen 1-7.

Kuva 2. Kuljettu reitti, länsi- ja itäosa

Yllä oleva kuljettu kartoitusreitti on valittu suunniteltujen hoitoalueiden sekä jäkälälajistoltaan potentiaalisiksi arvioitujen alueiden mukaan. Reitit ja GPS-pisteet ovat tallennettu Metsähallituksen Luontopalveluiden verkkolevylle.

Kartoitus tehtiin 28.6. ja 15.7.2019

Kartoitusalueella kulkiessa etsittiin merkittävää jäkälälajistoa niille sopivista habitaateista ja kasvualustoilta. Tällaisia ovat esimerkiksi vanhat puut, erityisesti lehtipuut ja niiden pötkelöt. Kulkiessa kirjattiin muistiin suunniteltujen hoitoalueiden potentiaali jäkälälajiston kehittymisen kannalta. Samalla kirjattiin ylös pohdintoja siitä, minkälaista alueen hoito voisi olla ilman, että se heikentäisi jäkälälajistoa.

Joistakin mielenkiintoisilta vaikuttaneista lajeista kerättiin määrittystä varten näytteitä. Useimmiten lajista kerättiin näytteeksi mahdollisimman pieni, vain määrittelyyn riittävä määrä. Merkitykselliset keruut tullaan tallentamaan LUOMUKSEN kasvimuseoon (H).

TULOKSET

Lajihavainnot

Taulukko 1. Kartoituskohteen merkittävimmät lajihavainnot.

Tieteellinen nimi	Suomenkielinen nimi	Uhanal.lk	Muu status	Runsas
Phlyctis agelaea	pihlajänläiskäjäkälä	EN	indikaattori	3
Neckera pennata	haavanriippusammal	VU	indikaattori	2
Placidium rufescens	ruskokilpinen	VU		
Arthonia ruana	ruusupiilojäkälä	NT	indikaattori	3
Arthonia spadicea	ruskopiilojäkälä	NT	indikaattori	2
Calicium salicinum	pajunnuppijäkälä	NT	indikaattori	
Nowellia curvifolia	rakkosammal	NT	indikaattori	
Scytinium plicatile	poimukesijäkälä	NT		
Chaenotheca furfuracea	varjoneulajäkälä	LC	indikaattori	>5
Lecanactis abietina	kuusenhärmäjäkälä	LC	indikaattori	>10

Kohteelta löytyi yksi erittäin uhanalainen (kolme havaintoa), kaksi vaarantunutta (kolme havaintoa) ja viisi silmälläpidettävää (kahdeksan havaintoa) lajia. Kartoituksessa keskityttiin lähinnä hoitokohteille ja niiden ympäristöön. Karkalinniementä on olemassa varsin kattava lajilista useista eliöryhmistä.

Kaikki merkittävät havaintotiedot on tallennettu erilliseen Excel-taulukkopohjaan, josta ne viedään LajiGISiin.

HOITO- YM. SUOSITUKSET

Kuvassa 1. on Karkalinniemen suunnitellut seitsemän hoitokohdetta, jotka seuraavassa käsitellään idästä alkaen.

Hoitokohde 1 (itäisin). Kosteaa puronvarsilehtoa, jossa hoito tuntuu tarpeettomalta. Jos suunnitteilla lehtipuuvesaikoa raivausta, niin ehkä tuomia voi poistaa. Hoitoalueen pohjoisrajalla kasvoi kahdella ohuella vaahteralla pihlajänläiskäjäkälä (EN) ja ruusupiilojäkälä (NT) kasvoi kahdella pähkinällä puronvarressa. Hoitokohteen länsipuolella koilliseen suuntautuvalla rinteellä kasvoi haavalla haavanriippusammal (VU).

Hoitokohteiden 1 ja 2 välisen kuljetun reitin varrelta löytyivät pihlajanläiskäjäkälä (EN) ja haavanriippusammal (VU).

Hoitokohde 2 on etelään laskeva hieno puronvarsilehto, jossa runsaasti vanhoja tervaleppiä ja pötkelöitä. Kuusia varsin vähän, ei juuri karsintatarvetta. Puronvarren tuomipusikoita voi karsia, mutta vain miestyönä. Ruskopiilojäkälä (NT) kasvoi puronvarressa kahdella puulla, vanhalla elävällä tervalepällä sekä tervaleppöpötkelöllä.

Edellisen länsipuolella olevalta etelärinteen hoitokohteelta (3) kuusia voi harventaa siten, että ainakin osa jätetään lahoppuiksi.

Edellisestä länteen on hoitokohde 4, joka sijaitsee etelään suuntautuneen rinteen yläosassa, irti rannasta. Nuoria kuusia voi poistaa, osan vanhoistakin vois ehkä kaataa, mutta ei muita puulajeja. Suurimmat ja huonokuntoisimmat kuuset tulisi jättää. Näillä kuusilla kasvoi kuusenhärmäjäkälää. Maapuilla oli siellä täällä karstanahtajäkälää ja yhdellä maapuulla rakkosammal (NT).

Hoitokohde 5 on edellisen pohjoispuolella pohjoiseen suuntautuvan rinteen yläosassa, polun varrella. Hoitokohteen eteläosa on varsin valoisaa, lehtipuuvaltaista metsää, jossa esimerkiksi runsaasti haapoja. Mitään hoitotoimia ei tarvita, koska kuusia melko vähän. Hoidot olisivat myös luultavasti haitallisia jäkälien tulevaisuuden kannalta. Hoitoalueen pohjoisosassa on enemmän kuusia ja siellä nuorempien kuusien raivaus on mahdollista. Vanhat koivut tulisi jättää pystyyn kuolemaan. Hoitoalueen itäpuolella, kuviolla kasvoi varjoneulajäkälää useille tuulenkaatojuurakoilla.

Hoitokohde 6 sijaitsee niemen länsikärjen pohjoisosassa. Alueen läpi menevän polun eteläpuolella ei ole hoitotarvetta, metsä on suht valoisa ja siellä kasvaa isoja lehmuksia. Niiden seassa kasvavalta nuorelta pähkinältä löytyi ruusupiilojäkälä (NT). Polun pohjoispuoli oli kuusivaltaista, ja siellä kuusien raivaus mahdollista. Kuusien seassa kasvavien haapojen lajisto kenties hyötyisi valon lisääntymisestä.

Hoitokohde 7 sijaitsee niemen kärjen eteläosassa. Hoitoalueella havupuiden raivaus on mahdollista. Kaakkoisosassa toimien suhteen on oltava varovainen, jottei hieno jyrkänteen aluslehto kärsisi. Kohteen länsipuolella on hieno pienehkö kalkkipitoinen rantakallio, jolla kasvoi erilaisia kalkkilajeja. Jäkälistä esimerkiksi mainittakoon ruskokilpinen (VU) ja poimukesijäkälä (NT).

Vastuuvapauslauseke: Kirjoittajat ovat yksin vastuussa tämän julkaisun sisällöstä. Se ei välttämättä vastaa Euroopan unionin mielipidettä. EASME ja Euroopan komissio eivät ole vastuussa siitä, miten siinä olevaa tietoa käytetään.